

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 30

Częstochowa, środa 5 lutego 1947 roku.

Rok III.

Złagodne wyroki w procesie Rzepeckiego i towarzyszy

WARSZAWA (PAP) — W dniu wczorajszym Wojewódzki Sąd Rejonowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie Jana Rzepeckiego i innych. Mocą tego wyroku Jan Rzepecki skazany został na 8 lat więzienia, Tadeusz Jachimiek — na 4 lata, Henryk Żuk — na 12 lat, Jan Szczurek — na 7 lat, Kazimierz Leski — na 12 lat, Józef Rybicki — na 10 lat, Marian Gołębiowski — na karę śmierci, Antoni Sanojca — na 6 lat więzienia, Ludwik Muzyczka — na 10 lat, Emilia Malczka — na 2 lata więzienia. Wszystkim oskarżonym Sąd na peszet orzeczonej kary postawienia wolał zaliczyć areszt tymczasowy.

W stosunku do oskarżonych Rzepeckiego, Jachimieka, Szczurka, Sanojcy i Malczki Sąd nie orzekł pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych, jak również nie orzekł przepadku mienia tychże oskarżonych.

Sąd przypomniał m. in., że po tragicznej śmierci generała Sikorskiego i na skutek aresztowania generała Grotta-Rozeckiego Armia Krajowa otrzymała kierownictwo zagranicze i krajowe o wyraźnym charakterze anty-postępowym i wstecznym, co zupełnie nie szło w parze z niewątpliwie demokratycznymi poglądami, nurtującymi szeregi członków A. K. Świadczy o tym m. in. również jeden z raportów pułk. Rzepeckiego, skierowany do generała Bora-Komorowskiego. Wyżej wskazany raport oskarżonego pułk. Rzepeckiego — wskazuje Sąd — skutku żadnego nie odniósł, albowiem zarówno rząd emigracyjny, jak i będące w kraju kierownictwo Armii Krajowej dążyło do całkowitej restytucji przedwrześniowego układu społeczno-politycznego i było stanowczo przeciwnie jakiegokolwiek choćby uwzględnieniu żądań i pragnień narodu. Osk. plk. Rzepecki — głoszą dalej motywy wyroku — jakkolwiek zdobył się wówczas na trafną analizę położenia i potrzeb kraju nie wykazał zdolności do powzięcia decyzji co do kierunków tego postę-

powania. Gdy latem 1944 r. powstaje PKWN proklamujący te przemiany społeczno-ustrojowe, jakie gurtowały w masach całego narodu i wśród AK-owców co przyznaje osk. plk. Rzepecki — dowództwo Armii Krajowej inspirowane przez czynniki londyńskie zamiast poprzeć PKWN powzięło decyzję bezwzględnego zwalczania go, nawołując społeczeństwo do wrogości ustosunkowania się do PKWN i do niewydzierania jego zarządzeń.

Od tego momentu głośzą motywy rozpoczyna się walka uległego zagranicznemu ośrodkom dyspocyjnym, kierownictwa konspiracji z ob zem wielkiej reformy społecznej w Polsce, przy czym kierownictwo konspiracji w sposób bezwzględny i zbrodni czy wykorzystuje do tej hamiebniej walki pewną część członków byłej Armii Krajowej zdezorientowanych oszczerczą i kłamliwą propagandą.

Przechodząc do oceny czynów poszczególnych oskarżonych, Sąd przypomina, że osk. plk. Rzepecki po powrocie z niewoli niemieckiej w lutym 1945 r. nawiązał kontakt z generałem Okoliczkiem i został jego zastępcą. Po aresztowaniu Okoliczkiego Rzepecki obejmując funkcje komendanta AK, i na tym stanowisku zostaje zatwierdzony przez generała Andersa. Stosownie do wskazań rządu londyńskiego osk. plk. Rzepecki tworzy następnie nową organizację podziemną, Delegaturę sił zbrojnych na kraj, dostosowując działalność podziemia do nowych warunków wytworzonych w kraju.

Z kolei motywy szeroko omawiają działalność pozostałych oskarżonych i rolę ich spełnianą w nielegalnych organizacjach.

Co do wymiaru kary, to Sąd w części wzięciu pod uwagę jego przyznanie się, jak również i fakt, że z chęcią reakcyjnym związał się nie w następstwie swych przekonań. Po utworzeniu Rządu Jedności Nar. nurtuje w nim uczciwość i rozsądną myśl opuszczenia

konspiracji, oczekuje jedynie impulsu — jak się wyraża, od A. K. ówskiego premiera Mikołajczyka. W konspiracji pozostaje jedynie wskutek braku odwagi w powzięciu śmiałej i odważnej decyzji stosownie do swoich przekonań. Po aresztowaniu, widząc bezcelowość i szkodliwość dalszej konspiracji dla kraju, radzi osobom, które z nim współpracowały, zaniechania działalności konspiracyjnej i ujawnienia się.

W odniesieniu do wszystkich

pozostałych oskarżonych, z wyjątkiem oskarż. Gołębiowskiego, Sąd również wziął pod uwagę przy wymiarze kary fakt ich przyznania się i inne okoliczności łagodzące.

W stosunku do osk. Gołębiowskiego Sąd poczynał za obciążające fakty nieusłuchania rozkazu Rzepeckiego o zaniechaniu pracy konspiracyjnej, jak również kontaktowania się z faszystowską ukraińską powstającą armią — (UPA). Biorąc pod uwagę, iż osk.

Gołębiowski osobiście wydawał rozkazy mordowania ludzi, m. in. zamordowania szefa UBP w Hrubieszowie, Sąd doszedł do przekonania, iż osk. Gołębiowski jest ledwie trochę szczególnie niebezpieczną dla społeczeństwa polskiego i z tych względów wymierzył naj wyższą karę.

Po odczytaniu wyroku przewodniczący pouczył podsądnych o trybie zaskarżenia, po czym zamknął rozprawę.

Armia Ludowa prosi Prezydenta o dalsze złagodzenie kary

WARSZAWA (PAP) — Dnia 3 lutego posłowie Kliszko, Bieńkowski i Jaworska złożyli Prezydentowi KRN Bierutowi I st grupy B wyższych oficerów Armii Ludowej prosiących o złagodzenie kary wymierzonej przez Sąd — oskarżonym w procesie Rzepeckiego.

W procesie kierowników W'N byłych wyższych oficerów AK zapadł wyrok Sądu R. P. — czytamy m. in. w tym liście — 2 pół roku minęło od dnia, kiedy wspólnie z nimi walczylśmy na płonących barykadach Warszawy, kiedy obok siebie ginęli od niemieckich kul żołnierze AK i AL 2 lata

mijają od końca okupacji od końca okresu, w który niejednokrotnie bili się przeciwko Niemcom obok siebie żołnierze AK i AL.

„W okresie okupacji ołbrzymia większość żołnierzy i oficerów Armii Krajowej pragnęła walki zbrojnej, czynnej walki z Niemcami. Żyła w nich ta sama wola, która wyprowadziła w pole pierwsze oddziały partyzanckie Gwardii Ludowej, która ożywiła bojowników Armii Ludowej. Wola ta niejednokrotnie znajdowała wyraz w akcjach bojowych w pięknych czynach żołnierskich dokonanych przez żołnierzy AK. Takie akcje żołnierzy AK,

jak i kwadecja Kutschery i uwolnienie więźniów przy arsenałach — jeden z oskarżonych z procesu warszawskiego brał udział w przygotowaniu obu — były dla nas wszystkich przykładami walki z najeźdźcą na ówni z dokonaniem przez naszych żołnierzy zamachem na Cafe Klub i warszawski Dworzec Główny. Ale wala walki żołnierzy AK była sparaliżowana przez rozkazy idące z Londynu przez rozkazy ludzi którym szło o ich własne ciasno partyjno-realityjne cele”.

„Na drodze przestępstwa, na drodze bratobójczej walki skierowały rozkazy Londynu wielu żołnierzy i oficerów Armii Krajowej w okresie następnym, w okresie wyzwolenia skierowały ich w lasy wielki, kiedy my szliśmy na Berlin, skierowały ich w podziemie, kiedy my odbudowaliśmy kraj. Ołbrzymia przeważająca część b. żołnierzy i oficerów AK znalazła w tym czasie drogę do nowej Polski, do twórczej pracy, do współudziału w odbudowie kraju. Ale część ta, ta część własnie którą kierowali skazani w procesie warszawskim była posłuszną nakazom londyńskim wykonywała je nadal”.

List podkreśla jednak, że w umysłach oskarżonych a przynajmniej części spośród nich powstał głęboki konflikt sumienia.

„Wydaje się nam — kończy list — że maksymalne złagodzenie kary, że możliwie szybkie pozwolenie na powrót do normalnego życia i pracy skazanych w procesie warszawskim, że wreszcie pozostawienie im w drodze łaski odznaczeń zdobytych w służbie Rzeczypospolitej w walce z niemieckim najeźdźcą będzie przyjęte przez przeważającą część narodu, jako dość wyciągnięta przez Obóz Demokratyczny ku wczorajszemu jego przeciwnikom jako dowód, że istnieje droga prowadząca z manowców podziemia na szeroki szlak twórczej i pozytywnej pracy dla narodu, jako jeszcze jedna ostatnia szansa pogodzenia się z nową Polską i oddania swych sił na jej usługi. Jako też ostatnia możliwość zaprzestania walki przeciw Polsce Ludowej, walki, która w sposób nieunikniony musi być walką przeciw Polsce w ogóle”. Na liście widnieją 23 podpisy

Władze nowych klubów poselskich

WARSZAWA (PAP) — W przeddzień otwarcia Sejmu Ustawodawczego obradowały w Warszawie w Gmachu Sejmowym kluby poselskie wszystkich stronnictw politycznych, które reprezentowane będą w nowym Sejmie.

Na posiedzeniu klubu poselskiego PPS, któremu przewodniczył prezes Rady Naczelnej poseł Stanisław Szwałbe na prezesa klubu wybrano posła dr Juliana Hochfelda. Do prezydium klubu weszli posłowie: dr. Drobnier, Gros-Głuszyńska, Minister Kuryłowicz, Obrączka, Rapacki, Raczek i Wachowicz.

Posiedzenie klubu poselskiego Stronnictwa Ludowego zagał prezes NKW

SL poseł Baranowski. Na prezesa Klubu Stronnictwa Ludowego obrano posła Ministra Poddobornego, a na członków prezydium posłów: Langera, Szymanka Durę i Drewnowskiego.

Stronnictwo Demokratyczne ukonstytuowało swój klub poselski, jak na stępuje: prezes — poseł Minister Rzymowski, wiceprezes — poseł Minister Chań, członkowie prezydium — posłowie Jodłowski, Jaszczukowa i Nowacki.

Przewodniczącym nowego klubu poselskiego Stronnictwa Pracy został adw. poseł Jerzy Domiński. Członkami zarządu klubu poseł dr Litwiński, dr Tłignar, red. Olchowicz i ks. Kola-kowski.

Na stanowisko prezesa klubu poselskiego PSL Nowe Wyzwolenie wybrany został prezes głównego komitetu wykonawczego tego stronnictwa poseł Węcminister Rek.

Przewodniczącym nowego klubu poselskiego PSL został wybrany Stanisław Mikołajczyk zastępcy — Stanisław Baszczyk i Zołęski, sekretarz — Wójcicki, skarbnik Bryja.

Posłowie wybrani z katolickich list bezpartyjnych postanowili ukonstytuować się na terenie Sejmu w katolickim klubie społecznym.

Wszystkie kluby poselskie obradowały nad zagadnieniami politycznymi i ustrojowymi a w szczególności nad sprawą t. zw. Małej Konstytucji.

Pozycje obronne w Tel-Awiwie

LONDYN (BBC) (obsł. wt.) — Pierwszy kontyngent brytyjskich kobiet i dzieci opuścił w niedzielę lotnisko w Liddzie kierując się do Londynu i Paryża. Drugi transport ewakuowanych udał się w dniu wczorajszym do Londynu, na wyspę Cypr i do Kairu.

Dalszy rozwój wypadków w Palestynie zależy od losu jakiejś spotki skazanego na śmierć Grunera. Wykonanie wyroku na Grunera zostało odroczone na skutek zapowiedzianego przez jego obrońców odwołania się do sądu najwyższego w Londynie, Gruner jednak w dalszym ciągu kategorycznie odmawia podpisania próby apela-

cyjnej oświadczając, że nie uznaje sądu brytyjskiego. Tajna rozgłoszenia organizacji „Irgun Zwa'i Leumi” ogłosiła, że każdy członek organizacji gotów jest oddać życie za Grunera.

TEL-AWIW (PAP) — Brytyjskie władze wojskowe w Tel-Awiwie zawiadomiły lokatorów kilkunastu domów położonych w pobliżu Citrus House, t. j. siedziby kwatery głównej wojska brytyjskiego, że domy te muszą być ewakuowane w przeciągu 12 godzin. Władze brytyjskie zamierzają domy te przekształcić w pozycje obronne.

Zbrodniarze wojenni na czołowych stanowiskach

BERLIN. (ZAP) — „Zachęcenie przez politykę zachodnich mocarstw okupacyjnych starzy reakcyjniści i faszyci gospodarki wojennej wyszli ze swej rezerwy i pechają się coraz skuteczniej na wszystkie kluczowe stanowiska gospodarcze”.

Ilustracją do tych słów Otto Grotewchla jest poniższa lista nazwisk dawnych hitlerowców, zajmujących dzisiaj czołowe stanowiska w życiu gospodarczym stref zachodnich. Poszukiwanie miejsca pobytu sześciu kierowników Reichsvereinigung Lisen (RVE) wykazało, że:

- 1) Toase, dawniejszy kierownik oddziału statystycznego w RVE jest obecnie kierownikiem urzędu zarządzającego sprawami żelaza i stali w Düsseldorfie.
- 2) Löhndorf, dawniejszy kierownik oddziału kontyngentowania w RVE, jest obecnie nadinsygnierem, radcą brytyjskiego zarządu wojskowego w Peine.
- 3) Dr Karol Seewald dawniejszy szef personalny RVE, kierownik HJ, mający złotą odznakę partyjną, członek wydziału kontyngentowania w RVE (6.000

marek miesięcznej pensji), jest obecnie kierownikiem dyrekcji teatrów i koncertów w Peine.

4) Dr v. Oelfen dawniejszy syndyk RVE, wydawca podręcznika „Stal i żelazo”, obecnie zajmuje kierownicze stanowisko w urzędzie dla spraw żelaza i stali w Düsseldorfie.

5) Dr Gotze oraz 6) Schwarzer również są członkami zarządu żelaza i stali.

W North German Coal Control na kierowniczych stanowiskach pracują: Ahlers, dawny dyrektor kopalni Hannibala. — Fisser, dawny dyrektor syndykatu węgla brunatnego w Kolonii. — Dehnen, dawny prokurent reńskiego-westfalskiego syndykatu węglowego, aktywny hitlerowiec, SS. — Droste dawny dyrektor syndykatu węglowego w Mannheim.

Kierownikami poszczególnych wydziałów są wyłącznie dawni partyjniacy: Kilb, kierownik sekretariatu; Dr Wiedemann, kierownik wydziału gospodarki i techniki; cieplnej; dr Braun, kierownik biura łącznikowego N. G. G. D. O., dawny dyrektor

Reńsko-westfalskiego Syndykatu Węglowego, Schäfer, kierownik oddziału wysiłkowego; Nedelmann, kierownik oddziału komunikacji, szczególnie czynny SA; dr Krähe, kierownik finansów; Gerloff, kierownik rachunkowości; Peschel kierownik statystyki; Büchmer, kierownik archiwum prasowego.

Na czele konserwów stoją: Deutsche Werke Kiel AG.: Generalny dyrektor Henryk Nidden dorf, P. partyjnik, dowódca Volkssturmu, jako kapitan w zamachu Kappa przywódca ochotników w Kilonii.

Na 15 dyrektorów oddziałów w Deutsche Werke 12 było hitlerowcami. Niemiecki Przemysł Drożdżowy, (Konzern w Hamburgu): Dr Behne Pettersen, Lubbecke, dr Silbersdorf, wszystkie dyrektorzy, dawniejsi hitlerowcy.

Konsern Browarów Bawaria: Generalny dyrektor Lindemann, stary partyjnik. Przyjął on na stanowisko dyrektora Jahnekego który uciekł ze strefy wschodniej gdzie za czasów hitlerowskich był generalnym dyrektorem browarów Kindla.

Jak to będzie 4-5 lutego w Nowym Sejmie?

Wybory marszałków i prezydenta

według zasad Konstytucji 1921 roku

WARSZAWA (PAP) — Minęła ożywna kampania przedwyborcza, przeszedł oczekiwany w kraju i zagranicą — historyczny dzień 19 stycznia — dzień wyborów do Sejmu Ustawodawczego. Jesteśmy obecnie w przededniu inauguracji pierwszej, uroczystej sesji tego Sejmu, po 5 i pół latach wojny i okupacji, po okresie, kiedy funkcje władzy ustawodawczej w Polsce sprawowała chłubnie Krajowa Rada Narodowa.

Sejm Ustawodawczy, wybrany podczas ostatnich wyborów, zbierze się, jak wiadomo, w dniu 4 lutego w odbudowanym gmachu przy ul. Ignacego Daszyńskiego. Pierwsze dwa dni obrad będą urosły charakter uroczysty, jako poświęcone doniosłym aktom wyboru Marszałka Sejmu i Prezydenta Rzeczypospolitej. Podstawą tych aktów, jeżeli chodzi o przepisy prawne, będzie Konstytucja 17 marca 1921 r.

Jak odbędzie się sam akt otwarcia obrad nowego Sejmu? Dowie się o tym cały naród dzięki transmisji radiowej, a później — ze sprawozdań prasowych. Reprezentowana będzie bowiem bardzo licznie prasa polska. Wyrazem zainteresowania się całego świata — pierwszymi aktami odrodzonego parlamentu polskiego — jest zapowiedziany udział około 60 przedstawicieli prasy zagranicznej.

Otwarcia Sejmu Ustawodawczego dokona prezydent KRN. — Prezydent przedłoży Izbie projekt sformułowania poselskiego, po czym najstarszy wiekiem poseł położy przysięgę na ręce Prezydenta i obejmie przewodnictwo dla przeprowadzenia sformułowania wszystkich pozostałych posłów.

Kolejnym aktem uroczystego otwarcia będą wybory Marszałka Sejmu, który też obejmie od razu przewodnictwo i od tej chwili stanie — czasowo — na czele Państwa. Pierwszym aktem, który winien przeprowadzić nowy Marszałek — będzie wybór Wicemarszałków, w ilości, którą prawdopodobnie Sejm sam ustali (według Konstytucji z r. 1921 — 2-ch) oraz sekretarzy.

Gdy więc w ten sposób ukonstytuują się zasadnicze władze nowego Sejmu, Izbie przedstawiony zostanie rządowy projekt uchwały o sposobie wyboru prezydenta. Jak wiadomo, według Konstytucji 1921 r., wyboru prezydenta dokonywało Zgromadzenie Narodowe, złożone z dwu izb sejmu i senatu, ten zaś ostatni został zniesiony na podstawie wyników referendum ludowego z dnia 30 czerwca 1946 r. Obecnie Sejm Ustawodawczy ustali swoją ustawą, w jaki sposób ma być wybrany prezydent.

W dalszym ciągu zgłoszone zostaną kandydatury na stanowisko Głowy Państwa. Jedną z nich Sejm wymierze w drodze gło-

wania. Specjalna delegacja, złożona z posłów, zawiadomi następnie nowo wybranego prezydenta o decyzji Sejmu.

Momentem szczególnie uroczystym będzie objęcie władzy przez nowego Prezydenta. Przybędzie on otwartym samochodem, poprzedzany autem, wiozącym szefów kancelarii wojskowej i cywilnej, w otoczeniu szwadronu szwoleżerów z fanfarami. Prezydentowi towarzyszyć będzie prezes Rady Ministrów. Na dziedzińcu sejmowym powita Głowa Państwa kompania honorowa z orkiestrą.

Po wejściu do sali, Prezydent zaimie miejsce po prawej stronie Marszałka Sejmu, który komunikuje mu oficjalnie o dokonanym wyborze i zapyta: „Czy obywatel Prezydent wybór ten

przyjmuje? Po otrzymaniu odpowiedzi Marszałek poprosi Prezydenta o złożenie przysięgi. — Trzymając lewą rękę na tekście Konstytucji 1921 r., prawą zaś — wzniesioną do góry, Prezydent powtarza będzie za Marszałkiem Sejmu — słowa przysięgi, po czym ten ostatni stwierdzi uroczysto, że nowy Prezydent przysięgę złożył. Na tym zostanie zamknięte uroczyste posiedzenie Sejmu Ustawodawczego.

Bezpośrednio potem przewidziany jest niemniej uroczysty akt przekazania władzy. Odbędzie się on w apartamencie Marszałka Sejmu, w obecności Prezydium Krajowej Rady Narodowej, Rządu in corpore oraz Wicemarszałków Sejmu. Prezydent wejdzie w towarzystwie Prezesa Rady Ministrów, Marszałka Sejmu i dyrektorów kancelarii.

Przekazanie władzy rozpocznie się od odczytania przez Premiera tekstu protokołu posiedzenia Sejmu, na którym dokonano wyboru Prezydenta, po czym dyrektor kancelarii cywilnej odczyta protokół objęcia władzy przez nowego prezydenta. Protokół podpisze Prezydent, Prezes Rady Ministrów i Marszałek Sejmu, a dyrektor kancelarii cywilnej wyłoży na akcie pieczęć Rzeczypospolitej.

O momencie tym oznajmi stolicy i całemu krajowi 21 salw honorowych artylerii, ustawionej w jednym z ogrodów warszawskich.

W ten sposób uroczystość objęcia władzy zostanie zakończona. Właściwa, normalna sesja Sejmu Ustawodawczego rozpocznie się po uroczystej sesji.

Niezwykły projekt postu konserwatywnego

LONDYN (PAP) — Niezwykły projekt wniosł wczoraj w Izbie Gmin poseł konserwatywny Smithers, a mianowicie projekt oddania górnikom polskim do eksploatacji jednej całej kopalni i opłacania ich stosownie do osiągniętego przez nich wydobycia

węgla. Nad propozycją tą rozwinęła się dyskusja, która obfitowała w humorystyczne momenty. Minister opalu Shinwell wyjaśnił, że nie ma dostatecznych pełnomocnictw do oddawania kopalń brytyjskich Polakom lub komukolwiek innemu. Poseł Par-

ty Pracy Cheivind zaproponował żartobliwie, aby oddać kopalnię posłowi Smithersowi i płacić mu wedle osiągniętych przez niego rezultatów, a poseł Gallacher zwrócił ironicznie uwagę ministrowi Shinwellowi na „antybrytyjskie stanowisko konserwatystów“, którego najlepszym dowodem jest uczyniona przed chwilą propozycja konserwatywnego posła Smithersa.

Zawarcie porozumienia między Wielką Brytanią a Birma

MOSKWA (PAP) — „Prawda“ z dnia 2 lutego, omawiając porozumienie pomiędzy Wielką Brytanią a Birma przypomina, że Birma domagała się niezależności i prawa utworzenia własnego rządu, któryby kierował jej polityką wewnętrzną i zagraniczną. W wyniku rokowań otrzymała Birma jedynie zgromadzenie ustawodawcze o ograniczonych prawach.

Wojska brytyjskie, jak oświadczył Attlee w parlamencie, nie opuszczą Birmy. „Prawda“ donosi, że w Birmie społeczeństwo zdaje sobie sprawę z zasadniczych braków, jakie zawiera porozumienie. Nic dziwnego, że 2 członkowie delegacji odmówili podpisania porozumienia, a prasa birmańska krytykuje je ostro.

T'so o napadzie Słowacji na Polskę w 1939 r.

PRAGA (PAP) — Na posiedzeniu czeskiego trybunału narodowego prokurator przedstawił dokumenty dotyczące napadu Słowacji na Polskę w r. 1939. Osk. Tiso wygłosił wówczas kilka przemówień, w których przygotował Słowaków do wojny agresywnej. W wystąpieniach swych Tiso rzucił wówczas hasło: „Jeden naród, jedna partia, jeden Bóg“. Po wkroczeniu wojsk słowackich do Polski osk. Tiso

twierdził, że Słowacy walczą z bandami polskimi. W pierwszych dniach października 1939 r. Tiso udkorał wysokimi odznaczeniami żołnierzy słowackich i niemieckich, którzy walczili na terenie Polski. Zasługi osk. Tiso w wojnie przeciwko Polsce uznał Hitler, który przesłał mu na zakończenie kampanii polskiej telegram dziękczynny za pomoc okazaną III-ciej Rzeszy.

Próba unii celnej Rumunia-Węgry

LONDYN (BBC) (obsł. wł.) — Rumunia i Węgry już od dłuższego czasu prowadzą pertraktacje na temat zawarcia pomiędzy obydwojma krajami unii celnej. Premier rumuński Groza oświadczył w wywiadzie prasowym przeprowadzonym z nim na ten temat, że w lecie b. r. projekt unii celnej Rumunia-Węgry zostanie poddany próbie, a mianowicie postanowienia zawarte w niej zostaną na okres 1 miesiąca wprowadzone w życie i stosowna decyzja będzie powzięta na podstawie doświadczeń uzyskanych drogą tego eksperymentu. Następnie premier Groza nadmienił, że ostatecznym celem Rumunii jest zawarcie unii celnych ze

wszystkimi państwami sąsiadującymi.

Rząd rumuński postanowił podpisać traktat pokojowy

BUKARESZT (PAP) — Rząd rumuński po zapoznaniu się z treścią traktatu pokojowego postanowił wysłać delegatów, którzy traktat ten podpiszą. Podpisanie nastąpi dnia 10 lutego w Paryżu.

Wiadomości gospodarcze

Nowe uregulowanie handlu spółdzielczego w Związku Radzieckim

Nowe uregulowanie administracji i funkcji spółdzielni spożywczych w Związku Radzieckim jest zarządzeniem o daleko idącym znaczeniu. Nie tylko bowiem jest przewidziane rozszerzenie handlu spółdzielczego w miastach i na wsi, ale zmierzają do podwyższenia produkcji artykułów konsumpcyjnych i środków żywności. Będzie powołany do życia specjalny urząd dla kontroli działalności spółdzielni we wspomnianym kierunku.

Spółdzielnie spożywców tworzą jedną z największych organizacji w Związku Radzieckim. Istnieje obecnie 28 tys. spółdzielni z liczbą członków 36 mil. Obrót wspomnianych spółdzielni wynosił w roku 1945 45 miliardów rubli.

W myśl zarządzenia rządu sowieckiego muszą spółdzielnie spożywcze w swych własnych fabrykach uzyskać produkcję roczną wartości 2 miliardów rubli według cen przedwojennych, co oznacza podwyżkę tej produkcji o 50% w stosunku do stanu dotychczasowego.

M. inn. ma się wyprodukować 500 tys. łózek, 4 tys. ton naczyń, meble wartości 250 mil. rubli 5 mil. par obuwia filcowego, 23 mil. par skarpet i pończoch.

Wspólna pula anglo-amerykańska sekretów niemieckich (PAG) Angielski minister handlu

Stafford Cripps i amerykański minister handlu W. A. Harriman, wydali ostatnio wspólne oświadczenie zapowiadające dalsze umowy, jako uzupełnienie do tych, które są już w mocy, a dotyczą wymiany niemieckich wiadomości technicznych, uzyskanych przez oba narody od czasu zakończenia wojny, a pożytecznych dla przemysłowców obu krajów.

Setki tysięcy ważnych niemieckich naukowych i technicznych dokumentów zostało odkryte przez brytyjskich i amerykańskich badaczy w ich strefach. Dotychczas wymiana tych dokumentów była niedoskonała, ale w myśl obecnego układu reprezentanci obu państw uznają za cenne Kopy dokumentów radotw, będą mogły wybierać ze zbioru raportów drugiego, szczególnie, które będą otrzymywać na podstawie wymiany.

Pierwsza maszyna wrebowa wyprodukowana w kraju dla górnictwa

Do użytku przemysłu węglowego oddano pierwszą, całkowicie w kraju wyprodukowaną maszynę wrebową. Jest to jedna z podstawowych maszyn w górnictwie, ułatwia bowiem w dużym stopniu pracę górnika pod ziemią.

Dotychczas w Polsce maszyn tych zupełnie nie wykonywano, sprowadzałyśmy je z Ameryki, Anglii lub Niemiec. Maszyna obecnie wyprodukowana jest opracowana i specjalnie dostosowana do naszych warunków i potrzeb.

Niemcy pod okupacją

Zwłanie przedsiębiorstw przemysłowych w Berlinie

W związku z dotkliwym brakiem węgla na potrzeby produkcji przemysłowej została zawieszona praca we wszystkich zakładach przemysłowych, w berlińskim rejonie Szpandau oraz w dzielnicach Wedding i Reinickendorf. Zakłady Siemens również z powodu braku węgla przerwały pracę na okres jednego tygodnia.

Wyniki parcelacji

Berlin. — W radzieckiej strefie okupacyjnej Niemiec, w wyniku przeprowadzonej reformy rolnej uległo parcelacji 6.850 wielkich własności ziemskich o ogólnej powierzchni 2.254 tys. hektarów.

Z rozparcelowanych majątków utworzono 438 tys. gospodarstw rolnych, które rozdzielono pomiędzy wysiedlonych i małorolnych Niemców.

W amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec ma ulec zniszczeniu ponad 50 tys. ton amunicji. Uzyskany ślad materiał zostanie użyty w okręgu przemysłowym Wirtembergia Badenia — do wyrobu uciążliwych kuchennych noży, tyłek i t. p., proch natomiast, jako jeden ze składników, do wyrobu farb, linoleum itp.

Amerykianie oddali również do dyspozycji przemysłu niemieckiego amunicję, zdobytą na terenie Niemiec w okresie działań wojennych. Amunicja ma być zniszczona do końca czerwca b. r.

Przewiduje się, że już za 3 lata, t. j. w 1950 roku, Niemcy, których ludność w połączonych strefach przekracza 40 milionów — winny wykazać całkowitą samodzielność gospodarczą. Suma 225 milionów funtów szterlingów, uzyskana w tym okresie, t. j. do 1950 roku, ma być użyta na import żywności — 150 milionów funtów szterlingów, oraz 75 milionów funtów szterlingów zakup niezbędnych dla przemysłu surowców.

W amerykańskiej strefie ma wyjść wkrótce zarządzenie o rozwiązaniu karteli, które zatrudniają ponad 10 tysięcy robotników.

Z rąk karteli mają być również przejęte stalownie na terenie brytyjskiej strefy okupacyjnej. Ustalona na konferencji Poczdamskiej cyfra 7 i pół miliona t rocznie produkcji ma służyć za podstawę do przyszłego planu gospodarczego połączonych stref — amerykańskiej i brytyjskiej.

Hitlerowcy na odpowiedzianych stanowiskach

MOSKWA (Tass) (obsł. wł.) — Dziennik „Neues Deutschland“ pisze, że w północno-zachodnich Niemczech, w strefach amerykańskiej i angielskiej wielu wybitnych hitlerowców nie tylko że nie jest poręczanych do odpowiedzialności ale ponadto zajmują wysokie stanowiska. Aktywni działacze reżimu hitlerowskiego znajdują się w zarządzie zjednoczenia żelaza i stali w Düsseldorfie oraz zajmują kierownicze stanowiska w urzędzie kontroli kopalni węgla w strefie brytyjskiej.

W kilku wierszach

Berlin. — Z Hamburga donoszą, że w szpitalu więziennym zmarł na skutek ataku sercowego jeden z 16 oskarżonych w procesie lekarzy z Ravensbrück — kpt. dr Winhelmann Wyrok w tym procesie będzie ogłoszony w poniedziałek. Winhelmann był oskarżony o dokonywanie selekcji ofiar do obozowej komory gazowej.

Londyn. — Korespondent Teutera dowiaduje się, że część cywilnych obywateli brytyjskich ewakuowanych z Palestyny została umieszczona w obozach w Gilel w Afryce w odległości 80 mil na północny zachód od Nairobi (Kenya).

Sztokholm. — Z Oslo donoszą, że licznym posłom norweskim kandydatem na prezydenta Eleanora Roosevelt i Aleksandry Kollataj do nagrody pokojowej Nobla na rok 1947.

Rzym. — W sobotę dnia 1 bm rozpoczęła się przed trybunałem w Treście proces przeciwko funkcjonariuszom bezpieczeństwa z ich komendantem Guelli na czele. Oskarżeni są oni o udzielenie pomocy przy ucieczce Mussoliniego z Grand Sasso we wrześniu 1943 roku.

Londyn. — Grupa rolników brytyjskich udala się do Tananika, gdzie zamierza dokonać prób przekształcenia tego kraju w wielki światowy ośrodek dostarczający żywności.

Druga rocznica wyzwolenia ziem

Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego

WARSZAWA (PAP). — W dniu 2 lutego bm. obchodzili Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie drugą rocznicę wyzwolenia od okupacji niemieckiej.

W godzinach rannych odbyły się w kościołach uroczyste nabożeństwa, w których wzięli udział przedstawiciele władz oraz delegacje Wojska Polskiego, organizacji politycznych. Ludność dała wyraz swej żywej wdzięczności dla oswobodzicieli, dekorując kwiatami i zienią miejsc strażników wojennych z okresu okupacji niemieckiej oraz mogiły i pomniki poległych żołnierzy Armii Czerwonej i Wojska Polskiego.

Główna uroczystość odbyła się w wielkim hallu marmurowym Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, poświęconą z odznaczeniem i wyróżnieniem kilkuset Polaków, zasłużonych w walce o utrzyma-

nie polskości Śląska Opolskiego oraz w pracy dla Polski odrodzonej. Miejsca honorowe zajęli oficerowie Armii Czerwonej z major Zięzińskim, konsul francuski w Katowicach pan Martin oraz przedstawiciele organizacji, stronnictw politycznych i instytucji państwowych. W wygłoszonym przemówieniu wojewoda general Zawadzki dał wyraz głębokiej wdzięczności społeczeństwa śląskiego dąbrowskiego dla żołnierzy Wojska Polskiego i Armii Czerwonej. Podniosła część uroczystości stanowiło odczytanie 107 nazwisk obywateli Opolszczyzny odznaczonych za nieugiętą postawę w walce z Niemcami; oraz aktywny udział w pracy nad odbudową kraju. Orderem Polski Odrodzonej 5 klasy odznaczono 9 osób, ponadto przyznano 16 złotych Krzyży Zasługi, 22 srebrne i 50 brązowych Krzyży Zasługi.

Proces Fischera

Zeznania generała von dem Bacha

WARSZAWA (PAP). — W dalszym ciągu procesu Fischera i tow. prok. zapytuje gen. v. d. Bacha, zawezwano go na rozprawę z Norymbergi do Warszawy w charakterze świadka, czy dotrzymanie warunków kapitulacji jak również zobowiązań podawanych w ułotkach w trakcie powstania było rzeczą honoru dla armii niemieckiej i dla innych czynników rządowych. Von dem Bach potwierdza: „Nie tylko z punktu widzenia honoru ale i ludzkości”. Dalej wypływa znana już sprawa tatuazu. V. d.

Bach twierdzi, że wyżsi dygnitarze SS tatuazu nie posiadali, np. on sam Szpadę, o której już również była mowa, nadawał Himmler jako odznakę szczególnego uznania. Natomiast pierścionek z trupią czaszką otrzymywano automatycznie po pewnym czasie przy należności do SS. Odznakę za udział w powstaniu hitlerowskim dawano tylko za czynny udział w puczu z dnia 3 listopada 1923 roku w Monachium. Jest rzeczą niemożliwą, aby mógł ją otrzymać przeciwnik reżimu. Von dem Bach wyjaśnia dalej, że słyszał o projekcie ewakuacji ludności

ci po powstaniu warszawskim w odległości 35 km od Warszawy, ale jedynie w celach wojskowych, a nie karnych, albowiem Warszawa stawała się dla Niemców bardzo ważnym punktem oporu. 9 armia była jednak zdania, że Warszawa jako punkt oporu może posiadać znaczenie wojskowe tylko wtedy, jeżeli miasto zostanie niezbudowane. Skoro jednak wojska Hitlera zdążyła do bezwarunkowego zniszczenia Warszawy, w kolach wojskowych przeważało przekonanie — że obrona jej tym samym musi być skończona.

że Greisera w ogóle po raz pierwszy w życiu widział na swoje oczy w drugiej połowie października 1944 roku, że natomiast właśnie von dem Bach pomagał Greiserowi w wywiezieniu tych rzeczy z wdzięczności, że ten przydzielił mu posłki polcji dla zwalczania powstania warszawskiego. Poruszony tym oświadczeniem von dem Bach bezzwłocznie odparowywał cios mówiąc że Greiser żadnej polcji nie dawał mu jeszcze na długo przed jego von dem Bacha przybyciem do Warszawy polcja ta została przysłana przez Himmlera.

zwykle bardzo niedokładnie. Otóż ja otrzymałem krzyż rycerski nie za Warszawę, ale za Kowel. Dla uspokojenia pana mogę powiedzieć, że zarówno Reinfar jak i Diehwanger nie na mój wniosek otrzymali odznaczenia.

Fischer znów przeskakuje na inny temat. Czy to prawda jest pyta, że świadek do uśmierzenia powstania warszawskiego miał przydzielony najowocniejszą i najbardziej skuteczną sprzęt wojenny jak np. Oofaty, taffuny, sztukasy i najcięższe moździerze.

Bach. To jest przecież powszechnie wiadome.

Fischer (zjadliwie) Aha, a czy świadek przyznaje, że często pokazywał mi zdjęcie lotnicze Warszawy, które wykazywały jej straszne zniszczenia?

Bach: (wzruszając ramionami z pogardą) Tak jak Fischer mówi, to wygląda jakobyśmy się codziennie spoglądali. Ja tylko jeden raz miałem z nim urzędowo do czynienia, a resztę to on teraz dofantazjowuje.

Bach oburzony bezczelnością Fischera

Następuje po krótkiej przerwie najbardziej sensacyjny moment dzisiejszego dnia — konfrontacja Fischera ze świadkiem. Fischer jak zwykle ironicznie uśmiechnięty i bardzo spokojny zadaje nieogłoszone pytania, które wyprowadzają von dem Bacha w równowagę, iż zaczyna krzyczeć i sprawa wrażenie, że chętnie rzuciłby się z pięściami na ekspreszawiciele władzy cywilnej. Przede wszystkim chodzi Fischera o datę utworzenia obozu pruszkowskiego i o odpowiedzialność. Obaj pozostają przy swoich twierdzeniach, po czym Fischer atakuje datę 13 sierpnia, jako tę w której przybył do von dem Bacha w pożalowania godnym sanie (w helikopterze), jak twierdził von dem Bach. Upera się, że opuścił Warszawę już 9 sierpnia. Wobec tego von dem Bach z ironią odpowiada, jak odby-

ło się to opuszczenie Warszawy przez Fischera. Manowicie Fischer dawno chciał ją opuścić, ale bał się, że Hitler połączy go do odpowiedzialności za tchórzostwo. Wobec tego prosił von dem Bacha czy ten nie mógłby mu rozkazać, żeby się wyniósł, bo bądź, mógł wtedy powiedzieć, że uczynił to na skutek rozkazu.

Osk. Fischer: Stwierdzam, że świadek opowiada tu bajki w niesłychanej formie i jest trudno bardzo pozostać spokojnym.

Otrzymałem od Statschera polecenie opuszczenia Warszawy, ale zastrzegam się, że zrobię to tylko z moimi urzędnikami. Wreszcie 8 sierpnia otrzymałem telefon od v. d. Bacha, bym natychmiast opuścił Warszawę na wyższy rozkaz. Nie użyłem paucerki, którą mi dawano, po-

noważ moi urzędnicy lechali zwykłym samochodem. Tak samo i ja pojechałem. Byliśmy ostrzeżeni, padł mój szef urzędu Himmler i szofer, a ja zostałem ranny. To są fakty — i zarazem przykład jakiej bałki opowiadają von dem Bach. Jak sobie tłumaczy świadek okoliczność, iż kierownikem obozu w Pruszkowie był SS-sturmfuehrer Diehl.

Von dem Bach: Jeżeli był tam ludzie z SS to byli właśnie pańscy ludzie.

Dalsza kłótnia między znakomitymi przedstawicielami niemieckiej polityki ustalenia, czy ów Diehl podlegał gubernatorowi, czy też Himmlerowi.

Fischer wywodzi, że świadek pozostawał do połowy października na terenie Warszawy, tak długo jak istniał obóz w Pruszkowie.

A jak to było z Borem Komorowskim

Von dem Bach: Gdzie wobec tego miał być przez ten czas Bór Komorowski?

Osk. Fischer: Ja mogę powiedzieć, gdzie był: mieszkał u pana i pan dawał mu śniadanie.

Świadek upiera się, że Bór natychmiast po przyjeździe został załadowany na pociąg.

Prok. Sawicki: Czy było przyłączenie świadka, na którym Bór Komorowski był przyjęty przed kapitulacją?

Świadek: Tak jest. Między podpisaniem kapitulacji, a czasem usłownym do wymarszu. Był również po podpisaniu kapitulacji.

Prok. Sawicki przypomina, że świadek opowiadał mu w Norymberdze, że w trakcie jednego z tych przyjęć i Bór i von dem Bach ustalili, że przodkowie obydwu dostali herb za Jana Sobieskiego.

Dialog między oskarżonym a świadkiem trwa dalej w nemiłej ostrej formie i przechodzi na temat warunków wyjazdu Komorowskiego.

Omawiana jest kapitulacja Bora Komorowskiego. Von dem Bach kategorycznie twierdzi, iż dla niego kapitulacja nastąpiła dopiero wówczas, gdy Polska Armia wymarszerowała i zaprzecza jakoby Bór Komorowski po kapitulacji został przetransportowany

wany na teren Prus Wschodnich. Na co Fischer przypomina świadkowi, iż w dniu dzisiejszym przyznał, że generał Bór w wagonie I klasy był przetransportowany do jego ówczesnej kwatery.

Von dem Bach: Ja przecież nie towarzyszyłem temu pociągowi. Miałem dużo innych czynności, byłem przecież generałem, a nie bezczynnym gubernatorem.

Fischer: No tak, teraz rozumem dlaczego przegraliśmy wojnę. Fischer usiłuje przypomnieć Bachowi jego rozmowę u Himmlera, która miała miejsce 9 czy 10 października, kiedy to von dem Bach otrzymał od Himmlera rozkaz zniszczenia Warszawy, na co świadek z oburzeniem odpowiada, iż taki rozkaz istniał już w sierpniu. To przecież nie jest nowy

rozkaz — woła von dem Bach. Ten rozkaz od samego początku istniał i sam Fischer go czytał. Ja w każdym bądź razie — krzyczy — urząd swój złożyłem i nie uczyniłem tego, a pan (zwracając się do Fischera) przy do wódziwie tu pozostał. W związku z tym awylania się w dalszych pytanach Fischera kwestia tzw. oczyszczenia Warszawy. (t. zn. po prostu grabież). To była pańska idea — woła von dem Bach — albowiem pomiędzy panem a pańskim kolegą Greiserem co do tych mebli, tekstylii i kosztowności toczyła się walka.

Fischer: Wówczas gdy Greiser około połowy sierpnia, wywoził z Warszawy do Poznania ograbione transporty towarów, mebli, tekstylii i innych rzeczy, Warszawa podlegała panu jako komendantowi.

Fischer stara się oskarżyć Bacha

Bach: (z ironią) To pan przecież spotkał się z Greiserem i rzeczy te zahandlowałyście między sobą, co ma kto otrzymać. Te transporty posiadały przecież pańskie przepustki, wystawione na pańskie polecenie.

Spór w tej materii rozstrzyga prok.

Sawicki składając Trybunałowi oświadczenie, iż jak wynika z dokumentów zawartych w aktach sprawy Greisera zrabowanymi towarami podzielił się między siebie Greiser i administracja GO. Mimo tego oświadczenia Fischer nie ustępuje. Twierdzi,

Dramatyczna rozmowa

Fischer: No to ja mogę powiedzieć o drugim naszym służbowym spotkaniu. I tu opowiada o pewnym wywiadku, kiedy to wieczorem von dem Bach zadzwonił do niego, prosząc ażeby przyszedł. Gdy zjawił się w kwatery Bacha, ten kazał przyprowadzić jakąś młodą Polkę, która została aresztowana w czasie walk z powstańcami. W mojej obecności — powiada Fischer — von dem Bach zaproponował tej dziewczynie nawiazanie łączności z generałem Borem, na co aresztantka dała kategoryczną odmowną odpowiedź, po czym została odprawiona z powrotem do aresztu. Fischer jak twierdzi, miał jakoby wówczas zapisać von dem Bacha, co się z tą dziewczyną stanie. Zostanie rozstrzelana — padła odpowiedź — co podobno bardzo przejęło Fischera. Tak, że starał się nawet interweniować w tej sprawie u Bacha. Jednak jak się okazało, bezskutecznie, bowiem gdy no kilku dniach spotkał ponownie Bacha i zapytał o losy młodej Polki, ten zimno odrzekł, że dziewczynę zdostał w walce po stronie powstańców kazał rozstrzelać. W tym miejscu rozerywa się charakterystyczna scena. Von dem Bach z oburzeniem w głosie oświadcza Sadowi, że ta właśnie dziewczyna została wystana do

Wrocławia do jego rodziny jako nau czycielka języków obcych, a to co mówi oskarżony, to jest dofantazjowane. W każdym bądź razie teraz widzę — woła von dem Bach — jak mnie Fischer „oszczędował” i w dalszym ciągu zwracał się twarzą do Fischera niemal krzycząc: „A co pan robi z tymi ludźmi, którzy wychodzili z Warszawy? Dlaczego oni umierają?” O wszystkich tych sprawach wiedział doskonale cała polcja w Warszawie. Ja nie zwałam żadnego czynu, który został przeprowadzony z mojego rozkazu na swoich podwładnych, a non wszelkie swoje czyny zwala na innych. W toku tych oświadczeń von dem Bach unosi się do tego stopnia, że aż przewodniczący zmuszony jest przywołać go do porządku. Już nieco spokojniejszym tonem von dem Bach z ironią wskazuje, że w obliczu tak wielkich ofiar, które należały, oskarżony Fischer ma czelność powoływać się na jakiś „sprawiedliwy wyrodek z jedna dziewczyna i co więcej imputować temu von dem Bachowi, że kazał tę dziewczynę zamordować, a przecież kto inny jak nie on powstrzymywał rojalistyczną niemiecką przed mordowaniem ludności cywilnej.

Fischer pogiębiony ostatecznie

Z niezmałym spokojem Fischer wysłuchuje całej tej tyrady, ironiczny uśmiech błąka mu się koło ust i tylko w jego oczach wyczytać można całą wściekłość. Jaką żywi w tej chwili do von dem Bacha. Przypomina jak to kiedyś w 1943 roku zaprosił do siebie von dem Bacha na wieczorek muzyczny, na którym sam koncertował wraz z kilku innymi muzykami. Na wieczorku tym był również Kutschera. O polityce co prawda wówczas nie mówiono zupełnie. W tym miejscu Fischer dość niejasno stara się ustalić pewne okoliczności, które jakoby miały miejsce na owym wieczorku, von dem Bach jednak przerywa mu oświadczeniem, że doskonale przypomina sobie wieczór i że bynajmniej nie poszedł tam wówczas dlatego ażeby posłuchać takiego muzyka dyktanta jak Fischer, ale chodziło mu o to, ażeby poznać stosunek pomiędzy Kutschera a jego bezpośrednim przełożonym. Co się zaś dotyczy polityki, to nieprawdę mówi oskarżony, twierdząc, iż o polityce na tym wieczorku nie rozmawiano. Owszem była mowa o polityce a mianowicie w sprawie ghetta Włody Fischera bynajmniej nie tytułowała sprawy mordowania Żydów. W odpowiedzi Fischer zaznacza krótko, że wieczorek ów miał miejsce w grudniu, podczas gdy likwidacja Żydów odbyła się przecież dużo wcześniej.

W dążąc, że ze strony von dem Bacha nie może się liczyć dobrego spodziewać Fischer zrezygnowany siada. Szereg pytań zadaje teraz świadkowi obronca osk. Fischera adwokat Chmurski i w toku tych pytań dochodzi do ostrego starcia pomiędzy obro-

nią i prokuraturą.

W zakończeniu rozprawy raz jeszcze o głos prosi Fischer. Oświadcza, że zawsze był przeciwny zniszczeniu Warszawy, że jak się wyraża dosłownie „w Warszawie płakał z łobozem w Pruszkowie nie miał nic wspólnego; obóz ten podlegał von dem Bachowi, jako najwłaściwemu dowódcy. Z plądrowaniem Warszawy również nie miał nic wspólnego, nastąpiło ono na rozkaz Himmlera i było przeprowadzone przez SS i polcję. Wnosi, ażeby na te okoliczności powołał świadków: gen. Stroffa, gen. Formanna, von Bliksfirtza i Geidla. Przewodniczący komunikuje oskarżonemu, iż jego wniosek dowodowy będzie rozpatrzony w toku przewodu sądowego.

Po dalszych pytańach osk. Melsnera skierowanych do świadka von dem Bacha, nie wnoszących zresztą nic nowego do sprawy, przewodniczący zarządza przerwę w rozprawie do dnia 6 bieżącego r. b.

Ta najbardziej dramatyczna, w ciągu całego procesu rozprawa sądowa zakończyła się o godzinie wpół do dwunastej w nocy.

Sprzedż biletów do Związku Radzieckiego, Szwecji i Czechosłowacji

Warszawa — Dzięki zawarciu specjalnych umów P. B. P. „Orbis” rozpoczęła sprzedaż biletów kolejowych do Związku Radzieckiego, Czechosłowacji i Szwecji. Odnośna umowa w sprawie sprzedaży biletów do Z.S.R.R. została zawarta z „Intouristem”.

Polityka PPR w nowym Sejmie

Sprawozdawca polityczny Socjalistycznej Agencji Prasowej zwrócił się do przedstawicieli Klubów Poselskich poszczególnych partii politycznych z prośbą o wypowiedzi na temat stanowiska ich klubów w Sejmie Ustawodawczym.

W dniu dzisiejszym drukujemy niektóre wypowiedzi przedstawicieli Polskiej Partii Robotniczej, posła Bieńkowskiego, jednego z czołowych mówców PPR w Krajowej Radzie Narodowej.

Stosunek PPR do Stron. Pracy i „Nowego Wyzwolenia”

Partia nasza wielokrotnie dawała wyraz przekonaniu, że w naszej politycznej strukturze jest miejsce na partie, dążące do realizacji własnych założeń programowych, odmiennych od programów stronnictw bloku. Innymi słowy możliwa i dopuszczalna jest również opozycja. Ale opozycja ta musi wypełnić dwa warunki: musi być demokratyczna w treści i demokratyczna w formach działalności politycznej. Nie może godzić w podstawy naszego państwa i nie może sprzymierzać się z wrogami. Jeśli idzie

o Stron. Pracy i „Nowe Wyzwolenie” wszystkie dotychczasowe oświadczenia wskazują, że współpraca ich z blokiem będzie układać się pomyślnie.

Stosunek do PSL i peeselowców

Tutaj jesteśmy konsekwentni. Walka z PSL właśnie z wyżej wymienionych powodów musi być doprowadzona do końca. — PSL uosobiło w sobie wszystkie warcholskie i zbrodnicze cechy reakcji na przestrzeni dziejów Polski. Dlatego w interesie przyszłości narodu musi być wcielone nowe, jako czynnik oddziaływający na wewnętrzne stosunki.

A peeselowcy? — To już zależy od nich samych. Nigdy nie jest za późno na zawrócenie ze złej drogi. Wydaje się, że zrozumienie niebezpiecznej drogi, po której prowadzi PSL p. Mikołajczyk, jest coraz powszechniejsze w tym stronnictwie. Oczywiście, zrozumienie to winno być proporcjonalne do popełnionych błędów. Jakże są zdaniem PPR naczelniczanemu Sejmowi?

Naczelnym zadaniem Sejmu będzie zgodnie z tytułem prace usta-

wodawcze. Zakończenie prac, podjętych przez KRN w dziedzinie uporządkowania wewnętrznych stosunków prawno-ustrojowych, zakończone koroną, t. zn. nową Konstytucją, oto wielkie zadanie pierwszego Sejmu Odrodzonej Polski.

Stanowisko PPR w sprawie amnestii

Sekretarz Generalny naszej partii określił stanowisko w tej sprawie w swym przemówieniu w „Romie”. Zwycięska demokracja będzie nadal prowadziła walkę z faszystowskim podziemiem aż do zupełnego wytępienia. Ale dalekie są nam wszelkie uczucia zemsty. Jesteśmy gotowi pomóc wszystkim, którzy chcieliby jeszcze zawrócić ze zbrodniczej drogi. Przygotowywany projekt amnestii będzie jeszcze jednym dowodem siły demokracji.

Będzie on zarazem dowodem, że zwycięstwo Bloku Demokratycznego w wyborach, to pokój wewnętrzny, konsolidacja narodu i realizacja wielkich zadań odbudowy kraju.

Harcerstwo skompromitowane zbrodnią poznańską

Surowe zarządzenia władz harcerskich

Warszawa (SAP) — W związku z zabójstwem, dokonany przez członków jednocześnie do ZHP, na osobie instruktora Z. W. M. w Poznaniu, naczelnik Harcerzy wydał w dniu 28 stycznia rozkaz specjalny w tej sprawie. Rozkaz brzmi:

„Główna Kwatera Harcerzy z głęboką przykrością i odrazą przyjęła wiadomość o morderstwie, dokonanym przez członków 15-ej Drużyny Poznańskiej Harcerzy. Jakichkolwiek szukałbyśmy wyjaśnień dla tła, na którym rodzą się i przejawiają zwyrodniałe czyny, wydaję nam się, iż niedozór ze strony grona instruktorskiego Chorągwi Wielkopolskiej, nierozwaga młodych i nie-

doświadczonych, a pozostałych bez dostatecznej kontroli drużynowych, stały się jednym z elementów, ułatwiających popełnienie zbrodni. Korpus instruktorów wszystkich chorągwi powinien raz jeszcze rzeczowo zamaliżować swoją dotychczasową postawę obywatelską i wychowawczą i odpowiedzieć na pełne obawy pytań, czy wykazuje dostateczną baczność i rozwagę w stosunku do ludzi z zewnątrz, którzy nie wahają się użyć młodzieży do swych zbrodniczych celów.

Jeżeli zachowanie się harcerstwa na zlocie w Szczecinie nie było dla niektórych dostatecznym ostrzeżeniem, mord w Poznaniu, który wstydem okrywa naszą organizację, powinien stać

się ostatnim sygnałem.

W naszych szeregach nie ma miejsca dla podziemia. Odgradzamy obronny murem naszą młodzież od tych, którzy w zbrodniczych zamiarach nie wahają się wypychać jej broni do ręki, lub którzy swym sposobem myślenia i swoją postawą przyczyniają się do sprowadzania młodzieży na drogę zła i zraty. Piętnując sposób myślenia, który w oparciu o skompromitowaną płaszczyznę polityczną prowadzi prosto i nieuchronnie do zbrodni i odgradzając się od tych, którzy takiej zbrodniczej polityce służą, Główna Kwatera żywi nadzieję i oczekuje, iż po tym tragicznym wstrząsie cały korpus instruktorów Związku tym jaśniej zrozumie

prawdziwą drogę harcerskiej służby, którą od pierwszych dni istnienia harcerstwa cechowały zawsze: wierność wysokim ideałom moralnym i rzetelne wypełnianie obowiązków obywatelskich.

1. Skreślam raz na zawsze z imienia i listy Poznańska Drużyna Harcerzy z listy Drużyn Związku.

2. Zarządzam żałobę ogólną w Chorągwi Wielkopolskiej na okres trzech tygodni przez założenie kupy na krzyże harcerskie.

3. Zwolniam z funkcji hufcowskiego IV Hufca Harcerzy w Poznaniu.

4. Zawieszam cały skład Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy; obecny komendant ma pełnić swoje obowiązki aż do nowej decyzji.

Kronika miejscowa

Komunikat Komisji Wyborczej

Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 11 w Częstochowie podaje do wiadomości że z dniem 10 lutego b. r. kończy i zamyka swą działalność finansową. Do tego terminu należy zgłosić wszystkie rachunki związane z Wyborami, gdyż po tym terminie żadne pretensje nie będą uwzględniane.

„Niebezpieczeństwo chorób wenerycznych i ich uleczalność“

Polski Czerwony Krzyż Oddział w Częstochowie organizuje cykl odczytów popularno-lekarskich, które wygłoszą miejscowi lekarze specjaliści na tematy najbardziej interesujące najszersze warstwy społeczeństwa.

Odczyty odbywać się będą w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej, Aleja N. M. P. 33.

Pierwszy z tego cyklu odczyt odbędzie się dnia 5 lutego b. r. o godz. 18-ej na temat „Niebezpieczeństwo chorób wenerycznych i ich uleczalność“. Odczyt ten wygłosi dr E. Borkowski.

Wstęp na odczyty bezpłatny. Prelegenci po odczytaniu udzielą będą odpowiedzi i wyjaśnień.

Uwaga pracownicy przemysłu drzewnego!

Zarząd oddz. zawiadamia wszystkich stolarzy meblowych, maszynowych, pracowników i robotników przemysłu drzewnego, że w niedzielę, 9 lutego o godz. 10-tej odbędzie się zebranie w sali Zw. Zawodowych II Aleja 43. Prosimy o punktualne przybycie.

Bandyci grasują w zawierciańskim

Do mieszkań ob. Grzybowski Kazimierza zamieszkałego we wsi Pustkowie, gm. Zarki, pow. zawierciański, wtargnęło w dniu 29 stycznia br. około godz. 20, dwóch nieznanych osobników, ubranych w mundury wojskowe, którzy będąc uzbrojeni w krótką broń palną, sterroryzowali domowników, po czym zrabowali garderobę, obuwie, pieniądze i 4 kury. Dokonawszy rabunku, napastnicy zbiegli. Władze prowadzą energiczne dochodzenie.

Diżury aptek

od 3-go do 9-go lutego b. r. włącznie.
„Śląka“, ul. Marsz. Żymierskiego 4;
„Staromiejska“, Stary Rynek 30;
K. Lembke Raków, ul. Towiańska-go 7 tylko od godz. 8 — 19-ej.

WALNE ZEBRANIE RKS SKRA

Walne Roczne Zebranie RKS Skra odbędzie się w niedzielę, dnia 9 b. m. w sali przy ul. Kopernika 6, o godz. 10-ej w pierwszym, a o godz. 10,30 w drugim terminie.

Surowe kary za rabunki i grabieże

(i) Wojakowski Sąd Rejonowy w Kielcach, bawiac na sesji wyjazdowej w Częstochowie, rozpoznał sprawę notorycznych bandytów, braci Konstantego i Jacentego Małków, którzy, grasując w północno-zachodniej części naszego powiatu, dotkliwie dali się we znaki okolicznej ludności.

Bandyci występowali zawsze z bronią w ręku. Maj Konstanty dokonał 7 napadów rabunkowych nadto posiadał bez właścicielskiego zezwolenia władz karabin i granaty, rozbroił gajowego Kolibra, zabierając mu karabin służbowy oraz 200 sztuk amunicji, podobnie gajowemu Klimasowi zabral karabin i 25 sztuk amunicji, natomiast poborowych do niestawienia na Komisję Pohorowa, werbując ich do bandy leśnej.

Maj Jacenty brał udział w 2-ech napadach rabunkowych z bronią w ręku, będąc obowiązany do służby wojskowej i otrzymawszy wezwanie do wojska, nie zgłosił się, a przeciwnie został członkiem bandy rabunkowej.

Trzeci z oskarżonych — Radzioch Józef, wspólnie z Małami brał udział w napadzie, w czasie

którego zrabowano dwie świnię.

Przewód sądowy wykazał rakowitą winę oskarżonych braci Małków, świadkowie ustalili, że Konstanty dokonał następujących napadów: 6 maja 1945 roku, groźąc nóżem broni, rozbroił gajowego Kolibra Hieronima, tegoż dnia w podobny sposób rozbroił gajowego Klimasa Piotra. W marcu we wsi Tamina zrabował dwie świnię. W miejscowości Drapacz i m. Gławy, Kol. Lisowskiej oraz na terenach zachodnich zrabowano pod jego dowództwem ogółem 9 sztuk świń, 2 krowy i 4 konie, które następnie sprzedano w innych odległych wsiach.

Radzioch Józef, początkowo wniknął do bandy, nawet brał udział w jednym z napadów, jednak uzbrojony nie był, a przekonawszy się, że banda grabi spokojnych mieszkańców, wycofał się i zaniechał dalszej działalności. Do likwidacji bandy przyczynili się okoliczni mieszkańcy, którzy wskazali władzom bandytów.

Sąd skazał Konstantego Maja na 10 lat więzienia, a Józefa Radziocha uniewinnił.

Na sztandar OMTUR

Na wezwanie ob. Ujmy ob. Jagiello Stanisław wpłaca na sztandar OM. TUR. zł 500 i powołuje do podtrzymania łańcucha ob. ob. K. Sobońskiego, S. Barnekiego.

Na wezwanie ob. Ceglarka A. ob. Witkowski W. wpłaca zł 100 i powołuje ob. ob. Ramza, Grabiańskiego i Nabialka.

Na wezwanie ob. Kałuzińskiej ob. Koźmider wpłaca zł 200; powołuje ob. ob. naczel. Szalkowski, naczel. Kowalczyk, kasj. Maltza Paluchowski, Nowakowski, Łudzki, Szymczyka Józefa, Burego Alojzego.

Na wezwanie kpt. Sępina ob. ob. Czerwik i Wasik wpłacają zł 500 i powołują ob. ob. szefa Hillera Waleriana, kier. Tobińskiego, mistrza Grabiańskiego Ludwika, Nabialka Tomasz, felczera Zygmunt Wasika, sekr. Woźniaka Ludwika.

Ob. Barowiecki Julian wpłaca zł 500 i powołuje ob. ob. prezesa Z. Z. K. Cabala Stanisława, nac. parowozowni głównej Pierzatkiewicz, nac. oddziału drogowego Jan. Skowron, nac. magazynu a. prowizacji Dąbrowskiego Jana, nac. oddz. ruchowo-handlowego Sowińskiego, i wiceprezesa Z. Z. K. Łęgowika Bronisława.

Kronika kielecka

Złozdziej w Bibliotece

W nocy z dnia 26 na 27 stycznia 1947 r. niezna sprawcy dokonali wandalizm do Publicznej Biblioteki Powiatowej w Kielcach zabierając większą ilość książek. Obliczenie strat w toku. Ostrzegają przed kupnem książek. Sprzedawców lub posiadaczy należy oddać w ręce M. O. (PE)

Trojaczki w Kielcach

Jak nam donoszą, w Szpitalu Powiatowym w Kielcach urodziły się trojaczki. Szczęśliwą mamusią jest ob. Helena Bogacka, żona stolarza z Nowego Karczyna. Matka, synek i 2 córki czują się doskonale i są odceni specjalną opieką lekarską. PCK Kielce ofiarował trojaczkom 3 kompletne wyprawki niemowlęce. (PE)

Diżury Aptek

Krzanowski, Plac Partyzantów.

Kina

Kino Bałtyk wyświetla nowy film polski pt. „Zakazane Posenki“. Początek seansów o godz. 15.30, 17.30 i 19.30.

Kino Warszawa wyświetla film produkcji rosyjskiej „Zwariowano Lotnisko“.

Początek seansów o godz. 16-tej i 20-tej.

Podziękowanie

Zarząd Zakładu Wychowawczego Ks. Ks. Sałczanów serdecznie dziękuje za miłą ofiarę w sumie 5136 zł, którą złożyli Przewodny Ks. Kapelan W. P. Stanowski Z. i sympatycy dzieła Ks. Bosko na rzecz Sierocińca.

Kronika m. Radomska

Utworzenie stałego teatru

Radomsko będzie miało swój własny, stały teatr! Będzie to starannie dobrany zespół ochotniczy, rekrutujący się z działających w terenie związków młodzieżowych, członków świetlic fabrycznych i innych organizacji społecznych.

W dniu 24. I. odbyło się walne zebranie zespołu Teatru Społecznego m. Radomska. Zebraniu przewodniczył starosta ob. Nowacki. W przemówieniu wstępnym pod-

kreślił on wielką rolę wychowawczą, jaką przypadła teatrom ochotniczym w dziele odbudowy kultury krajowej. Po odczytaniu statutu nowopowstałego placówki zebrani wyłonili z siebie Zarząd, oraz omówili szereg spraw organizacyjnych.

Kierownictwo Teatru Społecznego objęła ob. Bolesława Hajdukiwicz. Inauguracyjna premiera przewidziana jest na koniec lutego b. r.

WITOLD ZECHENTER.

A VAXARA

— Gdybyż zidentyfikować tego przekłętą młodzieńca A. V.!

Była by to ta nić, po której naprawdę mógł by dojść do kłębka i rozwikłać go potem w ciąg chwil...

Koło jedenastej w nocy poszedł do oddziału meldunkowego i tam wyszukał szufladę V., zapełnioną papierami.

— Co za szczęście — pomyślał z mimowolną ironią — że na podszewce owego płaszcza nie widniały inicjały bardziej popularne na przykład M. D. czy F. C.!

Ale i tak teka była pełna. Przeglądał dziesiątki nazwisk, ale kombinacje A. V. należały do osób, których na prawdę nie można było podejrzewać, chociaż detektyw Robert - Robert trzymał się stale zasady, by podejrzewać wszystkich.

Napotkał wreszcie nazwisko Vernon. Skąd je zna? Aha! ten poseł prawicowy — Jan Vernon... Potem jakiś szwec Verillien, imię Alfons, urodzony w roku 1881 — za stary!

Potem nazwisko Very — jest znów A. V. Jakiś Alfred Very, urodzony w roku 1910 — to by nie było za wiele, jak na owego młodzieńca. Rysopis: brunet, twarz pociągła, oczy czarne, włosy czarne...

— Ten by mógł być — ale jakże się tak czepiać bez przyczyny i bez powodu?

UrządNIK „Banque de Paris i des Pays-Bas“.

44) Można by wyszukać jego fotografię w indeksie wojskowym...

Detektyw przeglądał starannie do końca szufladę V. Jeden jedyny Alfred Very, którego wiek i rysopis odpowiadał owemu młodzieńcowi.

— Cóż mi pozostało lepszego do roboty — pomyślał z niemalą domieszką goryczy — mogę potropić trochę pana Alfreda Very... w papierach...

Szedł po pustych korytarzach za nocnym woźnym, który otworzył mu indeks wojskowy.

Wyszukał wreszcie kartotekę Alfreda Very i...

I z fotografii uśmiechnęła się do niego twarz, którą widział w aucie przed kawiarnią de la Sorbonne!

— To on!

Robert - Robert nigdy nie śledził w papierach, słusznie uważając, że papiery przestępców są zazwyczaj w takim nieporządku i tak „przyprawione“, że trudno się na nich opierać. Tym więc szczęśliwszy był teraz, że jednak zdecydował się na badanie kartotek. Tu przemówiła intuicja! Jakże szczęśliwy okazał się ten pomysł szukania obywatela, którego całą winą było to tylko, że imię jego zaczynało się na A., a nazwisko na V.!

Zapamiętał sobie adres lotra — bo teraz już nie miał wątpliwości, z kim ma do czynienia: 7, rue Malebranche, Hotel Senlis...

Uniesiony radością zbiegł do swego biura.

— Do rana będę wiedział wszystko!

Miał wreszcie tę upragnioną „e“!

Przeszukał w księdze telefonów. Hotel Senlis nie miał telefonu. Wyszukał więc numer Banku de Paris i des Pays-Bas. Była już wprawdzie dwunasta w nocy, ale przypuszczał, że w banku musi być jakiś stróż czy urzędnik dyżurny,

Istotne, na dzwonek jego odpowiedział jakiś głos. Tu mówi policja — rzekł detektyw... — Z kim mówię?

— Tutaj odzwierny banku Turpillon...

— Czy może mnie pan poinformować, czy pracuje w waszym banku niejaki Alfred Very?

— Pan Very pracował u nas do końca sierpnia.

— A potem?

— Potem odszedł.

— Zapewne nie wie pan, dlaczego odszedł?

— Owszem. Pan Very był zawsze rozmowny i miły i tak samo dzisiaj, gdy nagle, po tylu tygodniach, przyszedł do naszego dyrektora, pana de Vadatte...

— Dzisiaj?

— Tak.

— O godzinie?

— O dwunastej w południe, gdy pan dyrektor pije herbatę.

— Nie widział pan, czy przyjechał autem?

— Nie.

— Więc dla czego odszedł?

— Powiedział mi, że na własne żądanie — na lepszą posadę.

— Gdzie mieszka? — pytał detektyw nerwowo.

— Mieszkał gdzieś kolo Panteonu... w hotelu... wyleciało mi to z głowy... nazwa miasteczka niedaleko Paryża...

— Senlis? — poddał detektyw.

— Tak, tak! w hoteliku Senlis. Ale nie wiem, czy jeszcze dzisiaj tam mieszka.

— Jaki jest adres dyrektora de Vadatte?

— 79, rue de la Pompe.

Bilans dostaw przemysłowych na wieś za rok 1946

Ministerstwo Przemysłu ogłosiło dane o dostawach artykułów przemysłowych dla wsi za okres 1946 roku.

Dane są bardzo szczegółowe. Obejmują działalność 10 przemysłowych central zbytu: maszyn rolniczych, żelaza i stali, gwoździ i drutu i innych. Każda Centrala prezentuje swoich kilkanaście artykułów. Dane uwzględniają ilość zaplanowanych wyborców i po części wykonania planu.

Z działalności bardziej interesujących Central warto podać kilka ważniejszych danych.

Centrala Produktów Naftowych wykonała ogółem swój plan zbytu towarów na wieś w 74 proc. W niektórych jednak artykułach, jak na przykład w benzynie przekroczyła go o 34 proc., lub w oleju samochodowym — o 27 proc.

Centrala Żelaza i Stali wypełniła swe zobowiązania ogółem na 101,7 proc., wysyłając na wieś żelazo sztabowe, bednarke, blachę czarną, blachę ocynkowaną i inne wyroby. Z Zjednoczenie Przemysłu Metali Nieżelaznych zawarło umowę o dostawę na wieś 500 ton blachy cynkowej i wykonało ją w ciągu trzech tygodni na pełne 100 proc.

Centrala Odlewów wykonała swój plan w 122 proc. (wysłała naczyńa ku chemie, odlewy kuchenne, buksy itd.).

Centrala Zbytu Przemysłu Cementowego przekroczyła plan zbytu cementu na wieś o 102 proc. gąsiorów dachowych o 36,8 proc. ogółem wykonała plan w 111 proc.

Centrala Zbytu Gwoździ i Drutu wysłała na wieś 102,400 sztuk widel (102,4 proc. w stosunku do planu), 154,975 sztuk łopat (172,1 proc.), 2,000 ton kos w kompiech (100 proc. planu), 1,342 ton gwoździ, 1,615 ton drutu i t. d. Są to artykuły w wielkiej wagi dla rolnictwa, to też przemysł wyszedł z roli, żeby w większości przyjeżdżających na siebie zobowiązań wypełnić plan.

Centrala Zbytu Śrub, Nitów, Okuć Budowlanych wysłała na wieś 4 miliony 330 tysięcy sztuk hroci, 3,8 tys. ton hufnali 349 tysięcy ton podków, 160 tys. ton osi do wozów i t. d.

Centrala Zbytu Przemysłu Elektrotechnicznego wysłała 16 324 sztuk żarówerek, 100 tys. sztuk baterii, 20,000 sztuk latarek elektrycznych i inne.

Z opublikowanych danych płynę kilkanaście wniosków.

Pierwszy wniosek dotyczy zdolności produkcyjnej naszego przemysłu. Wyroby przemysłowe na milardy złotych dostarczone wsi polskiej w ciągu 1946 roku były wykonane przez nasze fabryki obok obrzanej masy innych wyrobów, wykonanych jednocześnie przez przemysł polski dla ogólnej odbudowy naszego kraju: dla naprawy mostów i torów kolejowych, uruchomienia fabryk i t. d.

Znaczy to, że w dwa lata po wojnie

przemysł nasz wyrósł na wielką siłę gospodarczą.

Drugi wniosek dotyczy samej wsi. Dane przemysłowych central zbytu świadczą zarówno o tym, że zakres potrzeb i zainteresowań chłopów rozszerzył się znacznie (dowodem tego są zwłaszcza tysiące sprzedanych na wieś żarówek, baterii i latarek elektrycznych), jak i o tym, że wzrosła zdolność nabywczą wsi. Chłop coraz bardziej wysuwa się jako pełnowartościowy konsument artykułów przemysłowych. Znajduje tu wyraz dobroczynne działanie reformy rolnej.

Trzeci wniosek dotyczy niesłuszności przeciwstawiania interesów wsi interesom przemysłu. Z kół pepselowskich rozlegają się często skargi, że przemysł jest uprzywilejowany w stosunku do rolnictwa. Wyglądało by to

tak, że przemysł jakoby obstarcywał tylko potrzeby miasta. A przecież tak nie jest. Właśnie wieś jest zainteresowana w jak największym rozwoju przemysłu. Bo rozbudowany przemysł produkujący dużo, dobrze i tanio jest bożcem dla intensywniejszej pracy chłopów na roli i dla opłacalności jego gospodarki.

Dobrze rozbudowany przemysł dający wielką produkcję — to pierwszy warunek realizacji trwałego sojuszu robotników i chłopów.

Wreszcie czwarty wniosek, jaki nasuwa się nam z tej wielkiej fali towarów płynących w ciągu całego okrągłego roku na wieś jest ten, że obsługa wsi przez przemysł przestała być jakąś „akcją” jednorazową i doraźną, a stała się normalnym potokiem towarowym.

Maszyny, srebro i obrazy wracają do kraju

W ramach akcji rewindykacyjnej z Niemiec, Biuro Rewindykacji i Odszkodowań Wojennych przy Centralnym Urzędzie Planowania — odszukało i przygotowuje do transportu, bądź też już transportuje następujące przedmioty:

Kolekcję talerzy srebrnych z polskimi herbami znaną w amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech w domu b. gubernatora dystryktu lubelskiego; obrazy Jacka Malczewskiego — (własność Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie), półtora tony srebra odnalezionego w amerykańskiej strefie okupacyjnej, które sprowadzone będzie do Polski specjalnym samolotem. Poza tym w drodze znajduje się 303 miligramy radu, odnalezionego w Kilonii oraz liczne maszyny i urządzenia fabryk. Wśród nich są maszyny do produkcji fortepianów f-my Richter, zrabowane w jednej z polskich fabryk, dwie maszyny dla Państw Wytwórni Papierów Wartościowych, będące niedozwoloną częścią urządzenia zakładów. Dla firmy „Parowóz” w Warszawie — 186 obrabiarek odnalezionych w okolicach Braunschweig oraz 300 obrabiarek dla Huty „Ostrowiec”, maszyny do

liczenia, zrabowane w Izbie Rozrachunkowej w Bydgoszczy. Dla fabryki W. Krusche nadeszło już 5 wagonów obrabiarek, zaś następne 6 ładuje się w Czechosłowacji. W trakcie załadowania znajdują się 60 wagonów urządzeń rafinerii dla Centralnego Zarządu Przemysłu Płynnych. Na ukończeniu są prace rewindykacyjne dla Państw. Fabryki Broni w Radomiu, dla której wkrótce nadejdzie 124 wagony maszyn odszukanych w miejscowości Steyer. W Linzu kończy się załadunek 90 wagonów urządzeń dla Państw. Fabryki Związków Azotowych w Mościcach.

Biuro Rewindykacji i Odszkod. Wojennych apeluje powtórnie do wszystkich poszkodowanych przez okupanta, t. j. do tych którym wywieziono maszyny przedmioty wartościowe i produkcję z czasów okupacji, aby zgłaszali swe pretensje obejmujące zasadniczo: że urządzenia zostały wywiezione siłą, jak również przypuszczalnie miejsce, do którego zostały one wywiezione oraz znaki szczególne wywiezionych przedmiotów. Informacje te we własnym interesie należy zgłaszać pod adresem Grochowska 244.

Jan WILCZYŃSKI

Opierzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 3-go lutego 1947 roku, przeżywszy lat 33.

Wyprowadzenie drogą kamienną z domu żałoby przy ul. Fabrycznej Nr 14 do kościoła św. Rodziny nastąpi w środę, dnia 5 lutego b. r. o godzinie 3 po poł. skąd p. na żałobie pogrzeb na cmentarzu na Kulcach. O smutnych tych obrzędach zawiadomiam przyjaciół i znających pogrzeżoną w smutku

Żona, dzieci, rodzice i rodzina.

Kultura

Młodzież czci pamięć d-ra Wł. Biegańskiego

Trzydzieści lat mija od śmierci dr W. Biegańskiego, znakomitego lekarza, filozofa i społecznika. Rocznicę tę będą obchodzili na terenie Częstochowy instytucje, których działalność związana jest z jego imieniem i pracą. Pierwszą upamiętniła ją młodzież szkolna akademią w Gimnazjum im. Traugutta. Odczyt prof. Karwana: „Życie i praca dr W. Biegańskiego” zilustrował sylwetkę doktora Biegańskiego i jego działalność.

W r. 1883 dr Biegański osiada w Częstochowie jako lekarz miejski, kolejowy, a później fabryczny i całkowicie oddaje się w ciągu pierwszego 10-lecia pracy lekarskiej. Dzięki doktorowi Biegańskiemu powstaje w Częstochowie pierwsza pracownia mikroskopowo-chemiczna. Do roku 1897 ogłasza 60 prac z zakresu medycyny praktycznej i teoretycznej.

Dr Biegański wywiera ożywczy wpływ na całe częstochowskie środowisko lekarskie. Za jego inicjatywą tworzy się koło lekarskie, które w 1901 roku zostaje zarejestrowane jako Częstochowskie Towarzystwo Lekarskie.

W trzecim dziesięcioleciu od 1893 do 1903 dr Biegański wydaje szereg dzieł naukowych z dziedziny medycyny. Trzecie dziesięciolecie całkowicie jest poświęcone pracom filozoficznym.

W ciągu odczytu prelegent skreślił sylwetkę duchową dra Biegańskiego. Ten wielkiej miary uczony i człowiek dał dowód, że i na prowincji można stworzyć ognisko pracy naukowej. Powiedziiano o nim szlachetnie, że był „dużą lekarza prowincjonalnego” i „otuchą polskiego pracownika naukowego”.

Po odczycie przedstawiciele młodzieży odczytali kilka fragmentów z dzieł dra Biegańskiego. Uroczystość zakończył krótkim, gorącym przemówieniem prezes Kola Samowychowawczego S. P. O.

Odczyt o Żuławskim w Klubie Literackim w czwartek

Dnia 6 bm o godzinie 19-tej w Klubie Literackim odbędzie się odczyt prof. Baderowej pt.: „Jerzy Żuławski — poeta żon'erz”.

Bilety wejścia codziennie od 10 — 12 i od 16 — 19 w Bibliotece Miejskiej, Aleja N. M. Panny 22, pierwsze piętro.

W 1947 r. wyświetlany jest film p. t. „Smutny dzień” dla młodzieży dozwolony od 12 lat. Początek seansów w dni powszednie: od godz. 16, 18 i 20. W niedziele i święta pierwszy seans o g. 14.

Program rozłożni polskich

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Środa

6.00 Sygnał czasu 6.05 Dziennik poranny 6.20 Gimnastyka por 6.30 Muzyka poranna 6.57 Sygnał czasu 7.03 Muzyka 7.15 Wiad por oraz przegląd prasy stołecznej 7.35 Program na dzień bież 7.40 Konc. noronny 8.30 Inform. ogólnopolskie 8.40 Skrzynka PCK.

12.00 Sygnał czasu 12.05 Asud. dla świetle rob. 12.55 Rezerwa 13.00 Muzyka obiadowa 13.40 „Alfabet muzyczny” — aud w oprce Bolesława Husakiewicza. 14.00—15.00 Przerwa 15.00 „Tropikalne motyle” — opowiad. dla dzieci. 15.10 Wędrowka z mikrofonem. 15.20 Reportaż 15.40 Recital śpiewaczy Kryształny Szczepański 16.00 Dzennik pomuldnioowy 16.30 Muzyka angiolska w wyk. Mieczysława Szalekiewicza — allowa ka i Janiny Szalekiej — fortepian. 16.55 Skrz. techniczna. 17.00 Aud. literacka 17.10 „Melodie operetkowe” wyk. — Ork. P. R. i Marja Ncmysłowska — (śpiew) 17.45 Na Zem. Olszysk 17.55 Z życia kulturalnego. 18.00 Mozart-Kwintet G-dur. 18.30 „Nanka przy głośniku”. 19.00 Aud. dla wsi 19.15 Muzyka 19.30 Aud. Chocimowska — wyk. Józefa Świdowicza. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Dźwięk koncertowy — aud w opr. Karola Strömbergera 21.00 „Nowe książki” 21.15 „U naszych przyjaciół” — aud. słowno-muz 21.45 Rad. linów Lud 22.15 Kwadrans prozy: „Popioły” — St. Zeromskiego 22.15 Program na jutro 22.25 Aud. rozrywkowa. 22.45 Rozmowa z Wandą Jarewicz 22.50 (ost. wiad. dziennika. 23.30 Muzyka taneczna. 23.55 Strasz. ost. wiad. dzien. wiecz. 24.01 Hymn.

Meb'le g'ęte i biurowe
z FABRYKI
Thonet - Mandus i K. Warnsche i S-ka
w Radomsku
sprzedaje i przyjmuje zamówienia
CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
DELEGATURA W RADOMSKU
ul. Limanowskiego 43, tel. 198. PAP 740

Zgubiono dowody tożsamości koni wydane na nazwisko Teodorja i Alojzy Kott, zam. w Dźbowie. PAP 745

WOLNE POSADY

Potrzebny chłopiec do rikszy. Intro izatornia Częstochowa W. H. sona 14. PAP 717

Panienka do dwójga dzieci na godziny przedpołudniowe potrzebna. Aleja 71 m. 17. PAP 729

Potrzebni uczeń i uczennica. Zakład fryzjerski Killińskiego 2. PAP 718

WSPANIAŁE

pasy bezpieczeństwa
dla przemysłu i dla straży pożarnych

wykonane z gurtu o wytrzymałości 450 kg., kraponu rymarskiego i stali niklowanej

DOSTARCZA F-ma

„MOTOTECHNIKA” Kraków, Grodzka 38, tel. 565-15. PAF 380

ZGUBY

Unieważniam skradzioną kartę rejestracyjną RKU. Ostrowiec dowód osobisty Sokół, Wierzynek Kolejowa 29 a. K. 8

Zgubiono dowód osobisty. kartę rejestracji wojskowej wyd. przez RKU. Częstochowa. dwa zaświadczenia rowerowe, dwa zaświadczenia jenieckie, czyszyty na zakup drzewa na nazwisko Biernacki Józef. PAF 742

Zgubiono dowód osobisty oraz kartę rejestracji wojskowej wydanej przez RKU. Częstochowa. na nazwisko Szympruch Stanisław. PAF 737

Zgubiono kartę rejestracji wojskowej wyd. przez RKU. Piotrków na nazwisko Józefa Wielewskiego zam. w Zawada. PAF 732

Laboratorium KOSMETYCZNO-PERUMERYJNE
poszukuje przedstawicieli na własny rachunek
Zgłoszenia pisemne „PAR” Kraków.
Rynek Główny 46, d/a 310“ PAF 814

Zgubiono dowód osobisty i inne papiery na nazwisko Kira Henryk zam. Zawada, które unieważnia się. PAF 735

Zgubiono zaświadczenie o potwierdzeniu zgłoszenia Wytwórnia Świec. L. dz. 183 wyd. dn. 23.5.1945 na nazwisko Orłowski Stanisław. PAF 736

Zgubiono świadectwo szkolne nr 197 z Miejskiej Komisyj Eżymencieyjnej w Częstochowie wydane 26 maja 1946 r. na nazwisko Leszczyński Ludwik urodzony 25 sierpnia 1925 r. w Częstochowie które unieważniam. PAF 746

Potrzebna dziewczyna do muzyki do dwóch głosów. Pł. m. no na miejscu. Złoty nin od 15-17 W. szynkowna 73. m. 2. PAF 713

Potrzebna od zaraz bufetowa z praktyką. Pożądane świadectwa z ostatniej pracy. Zgłoszeń się do hufetu I i II klasy stacji Częstochowa, w godzinach od 8 — 12. PAF 752

SPRZEDAŻ

Sprzedam serwis obładowy. francuska porcelana. Mickiewicza 42. m. 7. PAF 728

Motorek elektryczny jednofazowy 1 i pół K.M. 220 volt sprzedam Zawodzie, Kaczorowska 29. m. 3. PA 744

ROZNE

Mistrzyni krawiectwa Helena J. zubezak szycie gustownie i tanio suknie, palta i płaszczyki dziecine. Katedra 7. m. 7. lewa ofiyna drugie wejście przy ul. tyke. Przyjmuje uczennice na praktykę. PAF 450

Fotografie nagrobkowe (porcelanowe) wykonywa „EL-CHA-FIM” Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowincję informujemy Estwone. TP 2349

Przyjmuję do niklowania drobnyce. ul. Berka Joselewicza 13. w podwórzu. PAF 747

Jasnowidz Vapuro Katowice skrz. pocztowa 376 zawiadamia Szanowną Klientelę że z powodu ogromnego zainteresowania P. T. Publiczności — przeprowadza seansy do sześciu tygodni. Upraszam się o cierpliwość (—) Vapuro PAF 3518

Poszukuję pokoju sublokatorskiego w śródmieściu. Wadomości: PAF. PAF 750

Przepraszam Wacława Bednarka za rzucenie na niego obelgi w dniu 12.12.1946 r. Tomasz Oberski. PAF 751

Przybliżał się pies wilezura. Do odebrania Wyczerpy Górne 24. PAF 738

Tańców najmłodniejszych, zwykłych wyucz. baletmistrz Kostec k. Waszyngtona 6. Zapisy co dziennie. PAF 751

Przyjmujemy karty wędkarskie do ostemplowania na rok 1947 oraz rejestrujemy nowych członków. Włodowicka Spółdzielnia Rybacka w Częstochowie. PAF 743

Szukam mieszkania pokój z kuchnią, koszt remontu zwrocie, albo pokoju przy rodzinie z osobnym wejściem. Włodowicka Fabryczna 22 m. 2, tel. 15-68. PAF 749

Student poszukuje pokoju. Oferty PAP sub „Student”

MATRYMONIALNE

Poznam pana w celu towarzyskim z wyższym wykształceniem. Oferty PAP pod nr 636 PAF 753

D. c. 013221